

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia B. W. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) S.A. wynosi:

	Okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
	2014-09	0,00	0,00	0,00	0,00
	2014-10	1 600,80	1 600,80	1 600,80	1 381,33
	2014-11	3 465,84	3 465,84	3 465,84	2 990,67
	2014-12	3 330,01	3 330,01	3 330,01	2 873,47
	2015-01	1 970,80	1 970,80	1 970,80	1 700,60
2015-02	2 039,31	2 039,31	2 039,31	1 759,71	
2015-03	5 716,05	5 716,05	5 716,05	4 932,38	
2015-04	3 915,35	3 915,35	3 915,35	3 378,55	
2015-05	4 906,84	4 906,84	4 906,84	4 234,12 1	
2015-06	1 560,54	1 560,54	1 560,54	1 346,59	
2015-07	1 121,50	1 121,50	1 121,50	967,74	
2017-02	4 502,95	4 502,95	4 502,95	3 885,60 1	
2017-03	9 638,00	9 638,00	9 638,00	8 316,63	
2017-04	9 358,73	9 358,73	9 358,73	8 075,65	

2017-05	14 576,76	14 576,76	14 576,76	12 578,29	
2017-07	14 698,68	14 698,68	14 698,68	12 683,48	
2017-08	3 015,70	3 015,70	3 015,70	2 602,25	
2017-09	9 407,66	9 407,66	9 407,66	8 117,87	
2017-10	8 708,45	8 708,45	8 708,45	7 514,52	
2017-11	6 505,13	6 505,13	6 505,13	5 613,28	
2017-12	1 809,00	1 809,00	1 809,00	1 560,99	
2018-01	5 683,53	5 683,53	5 683,53	4 904,33	
2018-02	2 788,92	2 788,92	2 788,92	2 406,56	
2018-03	6 536,70	6 536,70	6 536,70	5 640,52	
2018-04	16 443,68	16 443,68	16 443,68	14 189,25	
2018-05	586,00	586,00	586,00	505,66	
2018-07	19 141,11	19 141,11	19 141,11	16 516,86	
2018-08	865,75	865,75	865,75	747,05	
2018-10	8 740,00	8 740,00	8 740,00	7 541,75	
2018-11	1 764,90	1 764,90	1 764,90	1 522,93	
2019-01	6 789,96	6 789,96	6 789,96	5 859,06	
2019-03	2 385,54	2 385,54	2 385,54	2 058,48	
2019-04	2 766,68	2 766,68	2 766,68	2 387,37	
2019-05	10 763,23	10 763,23	10 763,23	9 287,59	

2019-06	437,37	437,37	437,37	377,40	
2019-07	12 352,69	12 352,69	12 352,69	10 659,14	
2019-08	7 634,02	7 634,02	7 634,02	6 587,40	
2019-10	11 827,57	11 827,57	11 827,57	10 206,01	
2019-11	6 355,61	6 355,61	6 355,61	5 484,26	
2019-12	25 780,25	25 780,25	25 780,25	22 245,78	
2020-01	17 793,12	17 793,12	17 793,12	15 353,68	

W uzasadnieniu wskazano, że jak wynika z zapisów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS B. W. została zgłoszona przez płatnika składek (...) S.A. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj.: emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 września 2014 r. w charakterze pracownika. Płatnik założył za B. W. raporty rozliczeniowe za wrzesień 2014 r. z podstawą 0,00, za okres od października do grudnia 2014 r. z podstawą 100,80 z wykazaniem etatu 1/20, styczeń 2015 r. - 100,80, luty - czerwiec 2015 r. z podstawą 105,00, lipiec 2015 r. - 31,50, sierpień - wrzesień, listopad, grudzień 2015 r. - 0,00. Styczeń - wrzesień, listopad 2016 r. z podstawą 0,00, październik 2016 r. - 7,00, grudzień 2016 r. - 10,50. Styczeń 2017 r. - 87,50, luty, kwiecień, listopad 2017 r. - 77,00, marzec, maj, sierpień, październik 2017 r. - 105,00, czerwiec 2017 r. - 70,00, lipiec 2017 r. - 84,00. Styczeń, kwiecień, 2018 r. - wykazana podstawa 87,50, luty 2018 r. - 49,00, marzec, lipiec 2018 r. - 105,00, maj, czerwiec 2018 r. - 91,00, sierpień 2018 r. - 77,00, wrzesień 2018 r. - 21,00, październik 2018 r. - 129,00, listopad 2018 r. - 84,00, grudzień 2018 r. - 77,00. Styczeń 2019 r. - 42,00, luty 2019 r. - 132,75, marzec, maj 2019 r. - 90,00, kwiecień, czerwiec, lipiec, wrzesień, listopad 2019 r. - 112,50, sierpień 2019 r. - 97,50, październik 2019 r. - 86,25, grudzień 2019 r. - 105,00. Styczeń 2020 r. - 129,00, luty 2020 r. - 130,00. W latach 2015 r. - 2020 r. płatnik w raportach składanych za B. W. wskazywał wymiar etatu 1/20.

Od 9 września 2015 r. do 6 września 2016 r. B. W. przebywała na zasiłku macierzyńskim.

Oddział ustalił, że w dniu 1 września 2014 r. B. W. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie "Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych." Siedzibą działalności jest D. 532, (...)-(...) D.. Z (...) wynika, że wcześniej B. W. nie zgłaszała prowadzenia działalności gospodarczej.

Z akt przekazanych przez Inspektorat Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w B. wynika, że w ramach prowadzonej działalności, B. W. zawarła umowę o współpracę ze swoim pracodawcą tj. (...) S.A.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wszczął postępowanie administracyjne dotyczące podstaw wymiaru składek dla B. W. z tytułu zatrudnienia jako pracownika u płatnika składek (...) S.A. od 1 września 2014 r.

O fakcie tym strony postępowania zostały poinformowane odrębnymi pismami z 9 grudnia 2019 r. oraz 30 stycznia 2020 r.

Kolejnym zawiadomieniem z 28 lutego 2020 r. strony postępowania zostały zawiadomione o jego zakończeniu i przysługującym prawie do zapoznania się z dokumentami zgromadzonymi w sprawie.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania pełnomocnik płatnika składek złożył pisemne wyjaśnienia oraz dokumenty dotyczące zatrudnienia B. W. Wyjaśnienia złożyła także ubezpieczona - B. W..

Pełnomocnik płatnika składek przekazał kserokopie:

- kserokopię faktur z okresu od 2014 r. do 2020 r. wystawianych przez B. W. na rzecz płatnika (...) S.A.

- wykaz faktur wraz ze wskazaniem dat płatności od 10/2014 r. do 1/2020 r.

Jak wynika z akt sprawy pełnomocnik płatnika składek (...) S.A. A. Ż. wyjaśniła, że zatrudnienie B. W. nastąpiło w trakcie kampanii rekrutacyjnej na stanowisko Doradcy, przed zatrudnieniem ubezpieczona przeszła standardową rozmowę kwalifikacyjną. A. Ż. wyjaśniła także, że w okresie kiedy zatrudniana była B. W. zatrudniono także trzy inne osoby na terenie P. na stanowisku Doradcy, ponieważ na tym stanowisku były wakaty. Pierwsza umowa była zawarta na czas określony od 1 września 2014 r. zaś w listopadzie 2018 r. zmieniono ją na umowę na czas nieokreślony. Ubezpieczona została zatrudniona na 0,05 etatu z wynagrodzeniem 100,80 zł brutto w 2014 r. zaś obecnie - 112,50 zł brutto. B. W. obecnie pracuje na stanowisku specjalisty i zgodnie z wyjaśnieniami pełnomocnika płatnika składek ma ona odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w obsłudze klienta na zajmowanym stanowisku, przeszła także niezbędne szkolenia, które są wymagane na zajmowanym stanowisku. Pełnomocnik oświadczył, że ubezpieczona posiada pisemny zakres obowiązków oraz, że z tytułu umowy o pracę B. W. obowiązują zadaniowy czas pracy i nie miała ustalonych godzin pracy. B. W. została zatrudniona w placówce (...) S.A. w R.. Jak wskazała A. Ż. zadania wykonywane na podstawie umowy o pracę przez B. W. są czynnościami finalizującymi czyli np. czynności prawne - zawarcie z klientem umowy kredytu lub rachunku. Bez zatrudnienia B. W. nie mogłaby ona otrzymać dostępu do systemów banku w związku z koniecznością zachowania tajemnicy bankowej. Zakres obowiązków z tytułu umowy o pracę obejmował: podejmowanie decyzji kredytowych w zakresie określonym przez procedury, zawieraniu umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów, zawieraniu lub zmianie a także wypowiedzanie umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych, zawieraniu lub zmianie, a także wypowiedzanie umów o lokaty terminowe oraz umów o karty płatnicze, rejestracji wniosków klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach oraz weryfikacja i uaktualnianie danych na wniosek klientów. Ze względu na zadaniowy czas pracy, płatnik składek ewidencjonuje jedynie nieobecności pracownika. Spółka (...) S.A. robi to na podstawie dokumentów (wnioski urlopowe, zwolnienia lekarskie oraz inne dokumenty, które przechowywane są w systemie kadrowo-płacowym spółki). Nadzór nad pracą B. W. sprawuje osoba koordynująca z ramienia pracodawcy pracę placówki. Pełnomocnik płatnika składek wyjaśnił także, że umowa o współpracę (inaczej umowa podoutsourcingowa) zawarta jest zgodnie z przepisami Ustawy Prawo Bankowe art. 6a ust. 7. W przypadku jeśli bank na rzecz, którego pośrednik wykonuje określone czynności wyrazi zgodę na dalsze podpowierzanie zleconych pośrednikowi czynności, wówczas zgodnie ze wskazanymi wyżej przepisami, pośrednik może zlecić dalsze wykonywanie niektórych czynności (tzw. pomocniczych, faktycznych, służących realizacji świadczenia głównego) innemu przedsiębiorcy. Umowa o współpracy może dotyczyć wyłącznie czynności pomocniczych (faktycznych) czyli np. przedstawienie informacji o produkcie klientowi, prezentacja oferty (tzw. czynności związane z pozyskaniem klienta) i może być zawarta wyłącznie z przedsiębiorcą - w tym przypadku z osobą prowadzącą działalność gospodarczą.

Pełnomocnik spółki (...) S.A. oświadczył również, że w ramach umowy o pracę B. W. wprowadzała i aktualizowała dane w systemie bankowym, zawierała i rozwiązywała umowy kredytowe, umowy o lokaty terminowe i o prowadzenie rachunków bankowych. Ponadto wyjaśniono, że zadania wykonane w ramach umowy o współpracę tak jak wskazano powyżej - zgodnie z przepisami Prawa Bankowego to tzw. czynności pomocnicze, faktyczne związane z pozyskiwaniem klienta, przedstawieniem mu informacji o ofercie i materiałów reklamowych. Czynności pozyskiwania klienta mogły być podejmowane w dowolnym miejscu i czasie i wymagały bezpośredniego kontaktu z potencjalnym klientem. Czynności do wykonania mogły być również przekazane do wykonania osobie trzeciej. B. W. w zakresie umowy o współpracę w głównej mierze rozliczana była za podjęte czynności oraz za efekty wykonanych czynności. Miernikiem

efektywności czynności w ramach umowy o współpracę była przede wszystkim ilość pozyskanych klientów mająca odzwierciedlenie w ilości sprzedanych produktów - informacja o ilości sprzedanych produktów była pobierana automatycznie z bankowego systemu informatycznego i na tej podstawie Biuro (...) dokonywało wyliczenia należnej prowizji. Jak oświadczył pełnomocnik płatnika, B. W. (ze względu na konieczność dostępu do danych wrażliwych (dane klientów banków) oraz na konieczność logowania się do wewnętrznych systemów mFinanse wymagających odpowiedniego oprogramowania), płatnik składek udostępnił B. W. sprzęt komputerowy (laptop).

Z wyjaśnień przekazanych przez B. W. wynika, że 1 września 2014 r. z firmą (...) S.A. zawarła umowę o pracę na 0,05 etatu na stanowisku Specjalisty oraz umowę o współpracę. B. W. oświadczyła, że zakresy obu umów są rozłączne. W ramach umowy o pracę wykonuje czynności prawne, finalizujące. Polegają one na zawarciu z klientem umowy kredytu, rachunku etc. Bez zawarcia umowy o pracę nie byłoby możliwe zawarcie przez B. W. jako doradcy, umowy z klientem, uzyskanie dostępu do danych objętych tajemnicą bankową, przetwarzanych w systemach bankowych (tylko pracownik banku lub podmiotu realizującego na rzecz banku czynności pośrednictwa może mieć dostęp do danych objętych tajemnicą bankową - wynika to z regulacji prawa bankowego), wprowadzanie danych klientów do systemu bankowego oraz ich modyfikowanie, korzystanie z bazy klientów, uzyskanie loginu i hasła do systemu bankowego. Ubezpieczona wyjaśniła również, że płatnik składek (...) S.A., działając jako pośrednik kredytu hipotecznego, był zobowiązany zawrzeć z umowę o pracę. Spowodowane jest to realizacją przez spółkę (...) S.A. zapisów Ustawy z 29 sierpnia 1997 r., które wymaga posiadania statusu pracownika przez doradcę zatrudnionego przez pośrednika. Natomiast umowa o współpracę stanowi podstawę do realizacji pozostałych czynności faktycznych, pomocniczych w ramach, których B. W. realizowała takie czynności jak: wyszukiwanie potencjalnych klientów, prezentowanie produktów oraz oferty mFinanse (działania marketingowe) związane z pozyskaniem klienta. Jak wyjaśnia ubezpieczona - sama umowa o współpracę nie pozwala na zawieranie umów z klientem. B. W. oświadczyła, że zakres uprawnień i czynności wynikających z umowy o pracę oraz umowy o współpracę różnią się, co wynika w szczególności z wymogów prawa bankowego.

Ubezpieczona przedłożyła także faktury, które wystawiała na rzecz spółki (...) S.A. między innymi: FV 1/01/2019 z 2.01.2019 r., FV 3.01.2019 z 17.01.2019 r., FV 1/05/2019 z 20.05.2019 r., FV 1/06/2019 z 18.06.2019 r., FV 1/03/2018 z 21.03.2018 r., FV 1/05/2018 z 18.05.2018 r., FV 1/01/2017 z 18.01.2017 r., FV 1/03/2017 z 20.03.2017 r., FV 1/10/2017 z 16.10.2017 r., FV (...) z 16.04.2015 r., (...) z 19.01.2015 r. FV (...) z 20.10.2014 r.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Oddział stwierdził, że czynności wykonywane przez B. W. na rzecz płatnika składek (...) S.A., w ramach zawartej umowy o pracę i umowy o współpracę wykonywanej w ramach zgłoszonej działalności gospodarczej, były ze sobą ściśle powiązane.

W ocenie organu rentowego w przedmiotowej sprawie pracownik świadczy pracę na rzecz własnego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej nazwanej umową o współpracę, która ma charakter o świadczenie usług.

Zdaniem Oddziału umowa zawarta przez B. W. jako przedsiębiorcą ze spółką (...) S.A. ma charakter umowy o świadczenie usług, do której należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia, a więc jest umową, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. ZUS podkreślił, że obowiązki wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę są identyczne. Praca wykonywana przez B. W. jest wykonywana przy wykorzystaniu sprzętu należącego do spółki (...) S.A. Ponadto ubezpieczona wobec klientów (...) S.A. występowała jako osoba reprezentująca spółkę a nie własne przedsiębiorstwo.

Przedłożone w toku postępowania dokumenty i wyjaśnienia przemawiają za uznaniem iż B. W. wykonuje pracę na rzecz własnego pracodawcy.

(decyzja – k. 120 verte – 124, postanowienie – k. 126-127 załączonych do sprawy akt organu rentowego –teczka B. W.)

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia E. K. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) S.A. wynosi:

okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
2018-09	1 398,55	1 398,55	1 398,55	1 206,81
2018-10	2 940,50	2 940,50	2 940,50	2 537,36
2018-11	3 338,48	3 338,48	3 338,48	2 880,77
2018-12	4 036,99	4 036,99	4 036,99	3 483,52
2019-01	8 484,04	8 484,04	8 484,04	7 320,88
2019-02	3 136,57	3 136,57	3 136,57	2 706,55
2019-03	5 072,34	5 072,34	5 072,34	4 376,92
2019-04	4 569,70	4 569,70	4 569,70	3 943,19
2019-05	5 338,50	5 338,50	5 338,50	4 606,59
2019-06	13 570,30	13 570,30	13 570,30	11 709,81
2019-07	4 007,62	4 007,62	4 007,62	3 458,18
2019-08	4 940,91	4 940,91	4 940,91	4 263,51
2019-09	6 464,14	6 464,14	6 464,14	5 577,91
2019-10	6 442,11	6 442,11	6 442,11	5 558,90
2020-01	939,21	939,21	939,21	810,44

W uzasadnieniu wskazano, że jak wynika z zapisów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS E. K. została zgłoszona przez płatnika składek (...) S.A. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj.: emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 15 sierpnia 2018 r. w charakterze pracownika. Płatnik założył za E. K. raporty rozliczeniowe za sierpień 2018 r. z podstawą 0,00, wrzesień 2018 r. - 57,28, październik 2018 r. - 84,00, od listopada 2018 r. do stycznia 2019 - 105,00, od lutego do czerwca 2019 r. - 112,50, od lipca do września 2019 r. - 136,50, od października do stycznia 2020 r. - 112,50, luty 2020 r. - 130,00. Płatnik w raportach składanych za E. K. wskazywał wymiar etatu 1/20.

W przekazanych za E. K. imiennych raportach miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek, płatnik wykazał od 25 do 30 września 2018 r. - wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, od 15 stycznia do 12 lutego 2020 r. - zasiłek macierzyński z ubezpieczenia chorobowego.

Oddział ustalił, że w dniu 15 sierpnia 2018 r. E. K. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie "Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych." Siedzibą działalności jest ul. (...), lok. 112, (...)-(...) Ł.. Z (...) wynika, że wcześniej E. K. nie zgłaszała prowadzenia działalności gospodarczej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wszczął postępowanie administracyjne dotyczące podstaw wymiaru składek dla i E. K. z tytułu zatrudnienia jako pracownika u płatnika składek (...) S.A. od 15 sierpnia 2018 r.

O fakcie tym strony postępowania zostały poinformowane odrębnymi pismami z 3 marca 2020 r.

Kolejnym zawiadomieniem z 16 kwietnia 2020 r. strony postępowania zostały zawiadomione o jego zakończeniu i przysługującym prawie do zapoznania się z dokumentami zgromadzonymi w sprawie.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania pełnomocnik płatnika składek A. Ż. złożyła pisemne wyjaśnienia oraz dokumenty dotyczące zatrudnienia E. K.. Wyjaśnienia oraz dokumentację złożyła także ubezpieczona - E. K..

Pełnomocnik płatnika składek przekazał kserokopie:

- kserokopię faktur za 10/2018 r., 02-10, 12/2019 r. wystawianych przez E. K. na rzecz płatnika (...) S.A.
- potwierdzenia realizacji przelewu za 09-12/2018 r., 1-10/2019 r., 01/2020 r. na rzecz E. K.
- umowy o współpracę zawarte z E. K. z 16.08.2018 r., 01.10.2019 r.

Pismem z 11 marca 2020 r. (wpływ do Oddziału 24.03.2020 r.) pełnomocnik płatnika składek (...) S.A. A. Ż. wyjaśniła, że i E. K. zaczęła współpracę z (...) S.A. jako niezależny współpracownik na podstawie umowy o współpracę z osobą prowadzącą działalność gospodarczą. Wskazała, że umowa o pracę była pochodną rozpoczęcia współpracy w ramach umowy o współpracę z uwagi na wymogi prawa bankowego, a (...) S.A. nie prowadziło kampanii rekrutacyjnej w celu pozyskania pracownika. Umowa o pracę na część etatu nie zostałaby zawarta z E. K., gdyby wcześniej nie została ich współpracowniczką. A. Ż. poinformowała, że spółka potrzebowała zatrudnić współpracownika realizującego czynności na podstawie umowy cywilnoprawnej, a umowa o pracę wynikała wyłącznie z wymogów prawa bankowego. Oświadczyła, że umowa o pracę została zawarta 15 sierpnia 2018 r. na czas określony do 30 kwietnia 2021 r., na 1/20 etatu za wynagrodzeniem minimalnym adekwatnym do wymiaru czasu pracy, w 2018 r. - 105,00 zł brutto, obecnie 130,00 zł brutto. Wyjaśniła, że ubezpieczona została zatrudniona na stanowisko konsultanta, a z uwagi na techniczny charakter etatu, wymóg posiadania odpowiednich kwalifikacji dotyczy obszaru umowy o współpracę. Jak wskazała A. Ż. wymóg podania nazwy stanowiska w umowie o pracę wynika z kodeksu pracy, natomiast biorąc pod uwagę całokształt okoliczności, nazwa ta w tym przypadku nie ma znaczenia, a zasadniczy jest zakres czynności wynikający z umowy o współpracę, która określa zakres kompetencji i wymogów. Poinformowała, że E. K. posiada pisemny zakres obowiązków, podkreślając, że czynności wykonywane z tytułu umowy o pracę są czynnościami prawnymi,

finalizującymi, np. zawarcie z klientem umowy kredytu, rachunku. Czynności realizowane w ramach umowy o pracę sprowadzają się w praktyce do logowania do systemu, który zapewnia dostęp do danych bankowych klientów, w celu zarejestrowania efektów czynności zrealizowanych na podstawie umowy o współpracę. A. Ż. wyjaśniła, że na podstawie umowy o współpracę zakres obowiązków dotyczy wyłącznie czynności pomocniczych, faktycznych, zmierzających do realizacji czynności prawnych. W ramach czynności faktycznych realizowane jest np. przedstawienie informacji o produkcie klientowi, prezentacja oferty, spotkania z klientami - czynności związane z pozyskaniem klienta. Poinformowała, że E. K. bez wcześniej wspomnianej części etatu nie mogłaby uzyskać dostępu do systemów banku w związku z koniecznością zachowania tajemnicy bankowej. Wskazała, że z tytułu umowy o pracę pracownika obowiązywał zadaniowy czas pracy, w związku z czym ubezpieczona nie miała ustalonych godzin czasu pracy. W praktyce wszystkie czynności realizowane są na podstawie umowy o współpracę, a w ramach umowy o pracę uzyskuje dostęp do systemu i dokonuje czynności finalizujących. A. Ż. poinformowała, że miejscem wykonywania pracy wynikającym z zawartej umowy była placówka (...) S.A. w Ł., a z uwagi na charakter usług mogły być one realizowane w dowolnym miejscu i czasie. Wyjaśniła, że E. K. nie potwierdzała swojej obecności w pracy w związku z zadaniowym systemem czasu pracy, a spółka miała obowiązek ewidencjonować jedynie nieobecności na podstawie dokumentów takich jak wnioski o urlopy, zwolnienia lekarskie. Oświadczyła, że z uwagi na charakter współpracy w tym przypadku nie można mówić o nadzorze nad wykonywaną pracą, a jedynie o koordynacji współpracy, która jest realizowana przez osobę pełniącą rolę koordynatora z ramienia pracodawcy działania placówki, która została wskazana w umowie o pracę. A. Ż. wyjaśniła, że współpraca pomiędzy (...) S.A. w ramach prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej jest świadczona na podstawie umowy. Poinformowała, że w przypadku jeśli bank, na rzecz którego pośrednik (w tym przypadku (...) S.A.) wykonuje określone czynności, wyrazi zgodę na dalsze powierzenie zleconych pośrednikowi czynności, wówczas ten może zlecić dalsze wykonanie niektórych czynności innemu przedsiębiorcy. Umowa o współpracę może dotyczyć wyłącznie czynności pomocniczych i może być zawarta wyłącznie z przedsiębiorcą, w tym przypadku osoba prowadząca działalność gospodarczą. A. Ż. poinformowała, że pracownik w zakresie umowy o współpracę, w głównej mierze był rozliczany za podjęte czynności oraz za efekty wykonanych działań. Miernikiem tej efektywności była przede wszystkim ilość pozyskanych klientów mająca odzwierciedlenie w ilości sprzedanych produktów, która była pobierana automatycznie z bankowego systemu informatycznego i na tej podstawie Biuro (...) dokonywało wyliczenia należnej prowizji. Wskazała, że rozliczenie następuje na podstawie raportów bankowych z dokonanych transakcji. Pełnomocnik spółki poinformowała, że ze względu na konieczność dostępu do danych wrażliwych oraz na konieczność logowania się do wewnętrznych systemów (...) S.A., wymagających odpowiedniego oprogramowania, spółka udostępnia sprzęt komputerowy w postaci laptopa. E. K. korzystała z prywatnego telefonu.

E. K. 3 kwietnia 2020 r. złożyła wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w którym wyjaśniła, że z (...) S.A. współpracuje na podstawie umowy o pracę oraz na podstawie umowy o współpracę. Świadczy na ich rzecz usługi pośrednictwa finansowego. Wskazała, że drugą dziedziną jej działalności są usługi fotograficzne, które świadczy incydentalnie. E. K. poinformowała, że swoją obecność w (...) S.A. potwierdzała logowaniem się do systemów i otwarciem punktu usługowego, a jej przełożonym był Dyrektor mikroregionu.

Ubezpieczona 3 kwietnia 2020 r. drogą elektroniczną przesłała faktury, które wystawiała na rzecz (...) S.A. w miesiącach od 09.2018 r. do 10.2019 r., 12.2019 r., 01.2020 r.. umowę o pracę z 14 sierpnia 2018 r. oraz aneks do umowy o pracę z 31 grudnia 2019 r.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Oddział stwierdził, że czynności wykonywane przez E. K. na rzecz płatnika składek (...) S.A. w ramach zawartej umowy o pracę i umowy o współpracę wykonywanej w ramach zgłoszonej działalności gospodarczej były ze sobą ściśle powiązane.

Zdaniem organu rentowego w przedmiotowej sprawie pracownik świadczy pracę na rzecz własnego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej nazwanej umową o współpracę, która ma charakter o świadczenie usług.

W ocenie ZUS umowa zawarta przez E. K. jako przedsiębiorcą ze spółką (...) S.A. ma charakter umowy o świadczenie usług, do której należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia, a więc jest umową, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podkreślono, że obowiązki wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę są identyczne. Praca wykonywana przez E. K. jest wykonywana przy wykorzystaniu sprzętu należącego do spółki (...) S.A. Ponadto ubezpieczona wobec klientów (...) S.A. występowała jako osoba reprezentująca spółkę, a nie własne przedsiębiorstwo.

Przedłożone w toku postępowania dokumenty i wyjaśnienia przemawiają za uznaniem, iż E. K. wykonuje pracę na rzecz własnego pracodawcy.

(decyzja – k. 105 verte – 108 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

Odwołania od w/w decyzji wniosła (...) S.A. w Ł. zaskarżając je w całości.

Zaskarżonym decyzjom zarzucono:

1. **naruszenie art. 18 ust. 8** ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej „s.u.s.”) poprzez ustalenie, że całość przychodu osiąganego przez ubezpieczone z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega wielokrotnemu obowiązkowi składkowemu, tj. zarówno z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, jak i z tytułu pozostawania w stosunku pracy;

2. **naruszenie art. 8 ust 2a s.u.s. w zw. z art. 2 oraz 32 Konstytucji**, poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy powszechnie obowiązujące przepisy prawa nakładają na Odwołującego obowiązek zastosowania określonej struktury zatrudnienia (równoległe pozostawanie z ubezpieczoną w stosunku pracy oraz cywilnoprawnym), co stawia Odwołującego w mniej korzystnej sytuacji względem innych uczestników obrotu gospodarczego i podważa zaufanie do instytucji państwa prawa; oraz

3. **naruszenie art. 7, art. 77 §1 i 107 §3 KPA** poprzez niepodjęcie niezbędnych czynności mających na celu należyte wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, zaniechanie należytego rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sprawie oraz błędy w ustaleniach faktycznych poczynionych przez organ rentowy, poprzez:

- w przypadku E. K.:

- błędne ustalenie, że zakresy obowiązków ubezpieczonej wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę były identyczne, podczas gdy były one zupełnie rozłączne;

- błędy i dowolność w ustaleniu będącej przedmiotem Decyzji wysokości podstawy wymiaru składek (w szczególności przyjęcie błędnych kwot z faktur, nie mających pokrycia w zgromadzonym materiale dowodowym, niezależnie od kwestionowania przez Odwołującego podejścia ZUS, co do zasady).

- w przypadku B. W.:

- błędne ustalenie, że zakresy obowiązków ubezpieczonej wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę były identyczne, podczas gdy były one zupełnie rozłączne;

- zaniechanie ustalenia przez Zakład z jaką podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ubezpieczona została zgłoszona przez Spółkę za okres październik 2015 r. oraz wrzesień i grudzień 2017 r.; oraz

- błędy i dowolność w ustaleniu będącej przedmiotem Decyzji wysokości podstawy wymiaru składek.

(odwołania – k. 3-14, k. 3-14 w aktach o sygn. VIII U 1595/20 załączonych do sprawy)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonych decyzjach.

(odpowiedź na odwołania – k. 58-62, k. 118-122 w aktach o sygn. VIII U 1595/20 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 21 września 2021 roku tutejszy Sąd postanowił, na podstawie art. 219 k.p.c., połączyć sprawę VIII U 1595/20 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 1406/20.

(postanowienie wydane na rozprawie w dniu 21 września 2021 roku e-protokół (...):02:08 – 00:02:43 - płyta CD – k. 130, postanowienie wydane na posiedzeniu jawnym- k. 282 w aktach o sygn. VIII U 1595/20 załączonych do sprawy)

Na rozprawie w dniu 21 września 2021 roku pełnomocnicy wnioskodawcy poparli odwołania jednocześnie oświadczając, że nie kwestionują kwot wskazanych w zaskarżonych decyzjach ZUS (podstawa wymiaru składek). Z kolei pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w kwocie 5400 złotych w odniesieniu do zainteresowanej B. W. i w kwocie 3600 złotych w odniesieniu do zainteresowanej E. K..

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 21 września 2021 roku e-protokół (...):33:43 – 00:57:27 – płyta CD – k. 130)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) SA w Ł. został zarejestrowany w KRS w dniu 16 września 2010 roku. Spółka powstała z przekształcenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (do października 2016 roku prowadziła działalność pod firmą (...)).

Płatnik prowadzi m.in. finansową działalność usługową (z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych), działalność wspomagającą usługi finansowe, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalność związaną z zarządzaniem funduszami.

(odpis z KRS – k.18-20)

(...) S.A. jest spółką dystrybucyjną zajmującą się w zakresie swojej działalności: kredytami hipotecznymi, ale i konsumentckimi, dla mikro firm czy leasingiem.

(zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):13:02 – 00:19:02 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

W dniu 1 września 2014 roku pomiędzy B. W., a (...) spółką akcyjną w Ł. została zawarta umowa o pracę na czas określony od dnia 1 września 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku, a kolejna została zawarta na czas nieokreślony od dnia 1 listopada 2018 roku. B. W. została zatrudniona na stanowisku doradcy, zaś do jej obowiązków należało: zawieranie umów w imieniu pracodawcy na mocy pełnomocnictw udzielonych przez pracodawcę, sporządzanie, zabezpieczanie, przekazywanie dokumentacji związanych z daną transakcją, weryfikowanie i potwierdzenie za zgodność z oryginałem dokumentów koniecznych do zawierania umów w imieniu pracodawcy. B. W. została zatrudniona w wymiarze czasu pracy: 0,05 etatu za wynagrodzeniem podstawowym brutto 100,80 złotych miesięcznie. Jednocześnie wprowadzono zadaniowy system czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano R., zaś jako dzień rozpoczęcia pracy: 1 września 2014 roku.

(bezsporne; umowa – k 22-23 i k. 92-92 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

Jednocześnie do umowy załączono zakresu czynności B. W. na stanowisku doradcy, gdzie wskazano, że zakres działania obejmuje:

1. Wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych.
2. Monitoring procesu kredytowego.
3. Kontrola dokumentacji kredytowej.
4. Podejmowanie decyzji kredytowych w zakresie określonym przez procedury.
5. Zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów.
6. Ustanawianie i zwalnianie prawnego zabezpieczenia udzielanego kredytu, w tym zastawu rejestrowego.
7. Podpisywanie wniosków do Sądu w sprawie dokonania wpisu w rejestrze zastawów.
8. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych.
9. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów o lokaty terminowe oraz umów o kart płatnicze.
10. Rejestracja wniosków Klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach.
11. Poświadczanie dokumentów związanych z udzielaniem produktów za zgodność z oryginałem.
12. Weryfikacja zatrudnienia Klientów zgodnie z procedurami wewnętrznymi Banków.
13. Weryfikacja i uaktualnianie danych na wniosek klientów.

(zakres czynności k 24-27 i k 91 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

W ramach tej umowy B. W. zajmowała się zawieraniem umów kredytowych i wprowadzeniem ich do systemu.

(bezsporne)

B. W. rozpoczęła od dnia 1 września 2014 roku prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, której głównym przedmiotem jest doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

(bezsporne)

W dniu 1 września 2014 roku pomiędzy B. W. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą B. W. Doradztwo (...), a (...) spółką akcyjną w Ł. została zawarta umowa współpracy na czas nieoznaczony.

Na podstawie wskazanej umowy B. W., w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zobowiązała się do wykonywania czynności faktycznych polegających na pozyskiwaniu klientów zainteresowanych produktami Banku. Czynności faktyczne obejmowały docieranie do potencjalnych klientów z ofertą Banku, przedstawianie im informacji o produktach Banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do A., w celu nawiązania przez A. kontaktu z klientami i dokonania przez niego czynności koniecznych do zawarcia umowy. Ponadto B. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do udostępniania klientom materiałów reklamowych i informacyjnych oraz wniosków według wzorów i procedur przekazanych przez Bank. W umowie wskazano także, że powyższe czynności mają charakter pomocniczy i służą realizacji świadczenia głównego Spółki wobec banku i są czynnościami, bez których nie jest możliwe wykonanie przez spółkę świadczenia głównego wobec banku.

(umowa k 29-34 k. 84 verte - 87 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

W dniu 1 grudnia 2016 roku z datą obowiązywania od dnia 1 grudnia 2016 roku oraz w dniu 30 grudnia 2016 roku z datą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2017 roku pomiędzy B. W. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą B.

W. Doradztwo (...), a (...) spółką akcyjną w Ł. zostały zawarte kolejne umowy współpracy. Każda z nich wskazywała, że z chwilą jej zawarcia tracą moc postanowienia poprzedniej umowy o współpracy.

Na podstawie wskazanych umów B. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do wykonywania czynności faktycznych polegających na pozyskiwaniu klientów zainteresowanych produktami Banku. Czynności faktyczne obejmowały docieranie do potencjalnych klientów z ofertą Banku, przedstawianie im informacji o produktach Banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do mFinanse, w celu nawiązania przez mFinanse kontaktu z klientami i dokonania przez niego czynności koniecznych do zawarcia umowy. Ponadto B. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do udostępniania klientom materiałów reklamowych i informacyjnych oraz wniosków według wzorów i procedur przekazanych przez Bank.

(umowy k 35-44 i k. 78-83 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

W dniu 1 grudnia 2016 roku pomiędzy B. W. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą B. W. Doradztwo (...), a (...) spółką akcyjną w Ł., a została zawarta kolejna umowa współpracy, która wskazywała, że z chwilą jej zawarcia tracą moc postanowienia poprzedniej umowy o współpracy.

Zarówno przedmiot wskazanej umowy, jak i czynności do których wykonania zobowiązała się B. W. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą B. W. Doradztwo (...) były tożsame jak w w/w umowie współpracy zawartej w dniu 1 września 2014 roku.

(umowa – k. 50-54, aneks, umowa – k. 81 verte – 83 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

B. W. w okresie od 2014 roku do 2019 roku wystawiała faktury na rzecz płatnika (...) S.A.

(faktury – k. 25-66 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka B. W.)

B. W. otrzymywała wynagrodzenie prowizyjne za sprzedaż produktów bankowych na podstawie wystawionych faktur.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 14 sierpnia 2018 roku pomiędzy E. K., a (...) spółką akcyjną w Ł. została zawarta umowa o pracę na czas określony od dnia 15 sierpnia 2018 roku do dnia 30 kwietnia 2021 roku. E. K. została zatrudniona na stanowisku konsultanta, zaś do jej obowiązków należało: zawieranie umów w imieniu pracodawcy na mocy pełnomocnictw udzielonych przez pracodawcę, sporządzanie, zabezpieczanie, przekazywanie dokumentacji związanych z daną transakcją, weryfikowanie i potwierdzenie za zgodność z oryginałem dokumentów koniecznych do zawierania umów w imieniu pracodawcy. E. K. została zatrudniona w wymiarze czasu pracy: 0,05 etatu za wynagrodzeniem podstawowym brutto 105,00 złotych/ miesięcznie. Jednocześnie wprowadzono zadaniowy system czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Ł., zaś jako dzień rozpoczęcia pracy: 16 sierpnia 2018 roku.

(umowa – k. 91-92 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

Aneksem zawartym w dniu 31 grudnia 2019 roku do w/w umowy o pracę ustalono nowe warunki zatrudnienia w zakresie wynagrodzenia podstawowego brutto wynoszącego 130 złotych. Nowe warunki obowiązywały od dnia 1 stycznia 2020 roku.

(aneks – k. 92 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

Do zakresu czynności E. K. na stanowisku konsultanta należało:

1. Wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych.
2. Monitoring procesu kredytowego.

3. Kontrola dokumentacji kredytowej.
4. Podejmowanie decyzji kredytowych w zakresie określonym przez procedury.
5. Zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów.
6. Ustanawianie i zwalnianie prawnego zabezpieczenia udzielanego kredytu, w tym zastawu rejestrowego.
7. Podpisywanie wniosków do Sądu w sprawie dokonania wpisu w rejestrze zastawów.
8. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych.
9. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów o lokaty terminowe oraz umów o kart płatnicze.
10. Rejestracja wniosków Klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach.
11. Poświadczanie dokumentów związanych z udzielaniem produktów za zgodność z oryginałem.
12. Weryfikacja zatrudnienia Klientów zgodnie z procedurami wewnętrznymi Banków.
13. Weryfikacja i uaktualnianie danych na wniosek klientów.

(zakres czynności – k. 90-91 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

W ramach tej umowy E. K. zajmowała się zawieraniem umów kredytowych i wprowadzeniem ich do systemu.

(bezsporne)

E. K. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą.

(bezsporne)

W dniu 16 sierpnia 2018 roku oraz 1 października 2019 roku pomiędzy E. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą E. K., a (...) spółką akcyjną w Ł. zostały zawarte umowy współpracy.

Na podstawie wskazanych umów E. K. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do wykonywania czynności polegających na pozyskiwaniu klientów zainteresowanych produktami Banku. Czynności faktyczne obejmowały docieranie do potencjalnych klientów z ofertą Banku, przedstawianie im informacji o produktach Banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do mFinanse, w celu nawiązania przez mFinanse kontaktu z klientami i dokonania przez niego czynności koniecznych do zawarcia umowy. Ponadto B. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do udostępniania klientom materiałów reklamowych i informacyjnych oraz wniosków według wzorów i procedur przekazanych przez Bank.

(umowy – k. 8-14, k. 23-29 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

W dniu 1 października 2019 roku pomiędzy E. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą E. K., a (...) spółką akcyjną w Ł., została zawarta kolejna umowa współpracy która wskazywała, że z chwilą jej zawarcia tracą moc postanowienia poprzedniej umowy o współpracy.

Na podstawie wskazanej umowy E. K. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do wykonywania czynności polegających na poszukiwaniu Klientów i kierowaniu ich do Spółki, dystrybucji (...) Reklamowych wśród Klientów lub innych osób, nawiązywaniu kontaktów z Klientem, wyjaśnianiu treści różnych ofert lub treści (...) Reklamowych oraz Wniosków na podstawie ogólnych informacji przekazanych przez Klienta przed wyborem konkretnej oferty danego Banku i przed ujawnieniem przez Klienta jakichkolwiek danych objętych tajemnicą bankową, udostępnianiu ofert Banków wynikających z ogólnie, powszechnie dostępnych ofert,

cenników i regulaminów, (...) Reklamowych skierowanych do nieoznaczonego adresata, a także stosowania się do procedur i schematów postępowania przekazanych przez banki, stosowania obowiązujących w spółce procedur wewnętrznych, w tym dotyczących: konfliktów interesów, przeciwdziałania praniu pieniędzy, sankcji, ochrony danych osobowych, zapobieganiu nadużyciom a także do zapoznawania się na bieżąco z treścią dokumentów obejmujących powyższe procedury publikowanych w wewnętrznej sieci komputerowej Spółki, przekazywania spółce na jej żądanie dokumentów i wyjaśnień potwierdzających sytuację finansową prowadzonej przez Przedstawiciela (...) działalności gospodarczej w szczególności w sytuacji gdy z żądaniem w tym zakresie wystąpił bank, przyjęcia i stosowania zasad dobrych praktyk, o których mowa w art. 16 ustawy o kredycie hipotecznym.

(umowa – k. 15-22 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

Decyzją z dnia 10 lipca 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. K. nie podlega jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo ubezpieczeniom od dnia 1 marca 2019 roku.

(okoliczność bezsporna)

Od w/w decyzji odwołanie wniosła E. K..

(odwołanie – k. 3-4 w aktach sprawy o sygn. VIII U 1899/20 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 1 października 2020 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. VIII U 1899/20 prawomocnie odrzucił odwołanie E. K. od decyzji ZUS z dnia 10 lipca 2020 roku.

(postanowienie – k. 40 w aktach sprawy o sygn. VIII U 1899/20 załączonych do sprawy)

E. K. w okresie: 09/2018, 10/2018, (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) wystawiała faktury na rzecz płatnika (...) S.A.

(faktury – k. 30-42, 69-89 załączonych do sprawy akt organu rentowego – teczka E. K.)

E. K. otrzymywała wynagrodzenie prowizyjne za sprzedaż produktów bankowych na podstawie wystawionych faktur.

(okoliczność bezsporna)

W ocenie skarżącego zarówno, zawierane przez (...) S.A. umowy o pracę, jak i umowy współpracy są umowami dopełniającymi. Wprowadzenie tych samych czynności w ramach jednej i drugiej w/w umowy spowodowałoby ich zdublowanie. Celem zawarcia konkretnej umowy kredytowej koniecznym jest bowiem dokonanie czynności wyszczególnionych, w jednej jak i drugiej wskazanej umowie.

(zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku w zw. z zeznaniami złożonymi na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku w sprawie VIII U 1595/20 e-protokół (...):13:10-00:40:00 płyta CD k 96 i k 93v-94 w zw. z e-protokół (...):13:02 – 01:19:00 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

W toku wykonywania poszczególnych czynności trudno jest je osadzić w osi czasowej z rozróżnieniem: na te wykonywane przez daną osobę jako przedsiębiorcę i jako pracownika. W momencie kiedy dochodziło do przetwarzania danych osobowych dana osoba stawała się pracownikiem spółki.

Zawarcie umowy o pracę jest niezbędne, gdyż bez jej zawarcia pracownik nie mógłby być dopuszczony do czynności faktycznych, ofertowania klienta, przygotowania symulacji czy skierowania wniosku kredytowego do banku. Banki nie widzą problemu jeżeli taka osoba jest zatrudniona tylko na podstawie umowy o pracę, natomiast mają problem jeżeli osoba ta miałaby pracować tylko w oparciu o umowę o współpracę. Część banków nie wyraziła zgody na likwidację

umowy o pracę. W każdym momencie kiedy odchodzi do przetwarzania danych może to robić tylko osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę.

Wnioskodawca wprowadził obok umów o pracę również umowy o współpracę, gdyż system wynagradzania jest prowizyjny. W praktyce płatnika każda osoba zatrudniona na stanowisku pracy analogicznym do stanowiska zainteresowanych była zobligowana do prowadzenia działalności gospodarczej.

Koordinator krajowy do sprawy sprzedaży nie był w stanie wskazać konkretnie jakie czynności są wykonywane w ramach umowy o pracę, a jakie w ramach umowy o współpracę. Ogólnie aktywność sprzedażowa i pozyskiwanie klienta należało do umowy o współpracę, a przyjęcie od klienta zainteresowania ofertą i złożenie jej do banku odbywało się w ramach umowy o pracę. Nie ma przeciwwskazań, aby osoba taka wykonywała wszystkie te czynności w ramach umowy o pracę. Nie da się w osi czasowej umieścić czynności wykonywanych przez zainteresowane w ramach umowy o pracę i umowy o współpracę.

Zainteresowane nie mogły świadczyć usług na rzecz innych pośredników niż wnioskodawca.

Koordinator krajowy do sprawy sprzedaży wnioskodawcy w stosunku do osób zatrudnionych zarówno na podstawie umów o pracę, jak i umów o współpracę ma wpływ na ich system wynagradzania, uczestniczy w jego konfigurowaniu, uaktywnia sprzedaż, szuka nowych możliwości sprzedażowych. Poza tym nadzoruje efekty sprzedażowe agentów, śledzi ich raporty sprzedażowe, szuka możliwości u efektywnienia sprzedaży. Poza tym wraz z koordinatorami wskazuje osobom zatrudnionym tak jak zainteresowane jak u efektywnić wynik, jak pozyskać klientów hipotecznych, co trzeba zrobić żeby nawiązać współpracę, z kim nawiązywać współpracę, jak powinna wyglądać rozmowa handlowa, jak zorganizować swój czas pracy, żeby go nie marnować. Współpracuje z osobami odpowiadającymi za dany region, czyli koordinatorami, którzy odpowiadają za mniejszy region i koordynują działalność mniejszych komórek zlokalizowanych w poszczególnych miejscowościach, do których należały zainteresowane. Poza tym odwiedza poszczególne lokalizacje, rozmawia z koordinatorami i poszczególnymi agentami. W trakcie tych rozmów z agentami omawia jakie są przyczyny konkretnych wyników sprzedaży oraz wskazuje co można byłoby zrobić, żeby były lepsze.

Jeżeli osoby zatrudnione w taki sposób jak zainteresowane nie przynoszą wystarczających dochodów wówczas zwierzchnicy z nimi rozmawiają, żeby zdiagnozować problem, wskazują nowe ścieżki sprzedaży. MFInanse przyjęło, że zadowolające będzie 6000 zł sprzedaży zafakturowanej miesięcznie. Jeżeli agent nie osiąga tego pułapu koordinatorzy z agentem analizują klientów i sprawdzają wiedzę agenta w zakresie innych produktów. Jeżeli agent w którejś linii nie zna produktów to jest zachęcany, żeby się z nimi zapoznać

Jeżeli mimo to praca tych osób nie przynosi wystarczających zarobków to strony kończą współpracę, a gdy taka osoba nie chce zrezygnować to MFInanse rozwiązuje umowy.

Wnioskodawca dysponuje swoimi lokalizacjami, gdzie przyjmuje klientów – w Ł. są dwie takie lokalizacje otwarte w określonych godzinach. W tych lokalizacjach pracują osoby takie jak zainteresowane zatrudnione na podstawie dwóch umów (o pracę i o współpracę). Placówki są obrandowane i urządzone jak biuro. Nie może być takiej sytuacji, że przychodzi klient, a w placówce nie ma żadnego pracownika. W tym zakresie agenci dogadują się z koordynatorem kiedy który z nich jest w placówce. Z racji konieczności obsadzenia placówek zainteresowanego w Ł. każdy agent ma obowiązek przynajmniej raz w miesiącu być w placówce. Koordinator placówki spisuje to na kartce i wywiesza w placówce. Zdarza się, że agenci zamieniają się między sobą terminami.

Placówka przy ulicy (...) jest otwarta w godzinach 10-18, każdy agent ma zapewnione 0,8 biurka i może przyjść kiedy chce. K. M. (1) jako Dyrektor jest w placówce cały czas. Grafiki sporządza pracownica z zespołu K.M. i wskazuje w nim który zespół w jakie dni ma być w biurze. Ona również wstępnie wpisuje kto którego dnia będzie w biurze.

MFInanse nie wyraża zgody, żeby agent wykorzystywał bazę danych i dane klienta do swojej aktywności niezależnej od wnioskodawcy.

(zeznania świadka K. K. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku w zw. z zeznaniami złożonymi na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku w sprawie VIII U 1595/20 e-protokół (...):13:10-00:40:00 płyta CD k 96 i k 93v-94 w zw. z e-protokół (...):13:02 – 01:19:00 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20; zeznania świadka A. G. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):19:34 – 02:02:10 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20; zeznania świadka K. M. (1) na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):02:15 – 02:44:40 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

A. G. koordynuje działania firmy wnioskodawcy w regionie Centrum obejmującym Ł., P. i T.. Ma pod sobą koordynatorów lokalnych oraz około 90 agentów, czyli osób - tak jak zainteresowane – zatrudnionych na podstawie częściowej umowy o pracę oraz umów o współpracę. Zajmuje się m.in. efektywnością sprzedażową, sprawdza źródła sprzedaży i dystrybucji, miejsca dystrybucji produktów finansowych, jakie to są produkty finansowe. Spotyka się z agentami czasem raz w tygodniu, czasem raz w miesiącu, a jak mają większą potrzebę to częściej.

(zeznania świadka A. G. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):19:34 – 02:02:10 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

K. M. (1) pełni funkcję dyrektora oddziału w Ł. i również ma zawarte dwie umowy – o pracę i o współpracę. W ramach umowy o pracę ma wskazane stanowisko straszy specjalista, zaś w umowie o współpracę stanowisko Dyrektor Oddziału. Zainteresowana E. K. należało do jej zespołu. K. M. monitoruje i koordynuje działania podległych jej agentów, weryfikuje dokumenty, monitoruje ile który agent zarabia dla firmy. Jeżeli nie osiąga on założonego pułapu to wspólnie szukają sposobów na jego zwiększenie np. K. M. organizuje wspólne spotkanie agenta z klientami, żeby pokazać agentowi, co można zmienić, czy go, idzie z agentem na miasto, razem poszukują pośredników, pokazuje mu sposoby na pozyskanie klientów. Jako Dyrektor K. M. koordynuje prace i wymaga jej wykonywania zgodnie z przepisami. Gdy jest konieczność odbycia szkoleń dba o to, żeby wszyscy agenci je przeszli, czuwa nad tym aby oddział osiągnął wynik finansowy oczekiwany przez mFinanse, czyli miesięczny plan założony dla placówki. Taki miesięczny plan jest przekazywany z centrali mFinanse. Wówczas K. M. przekazuje te oczekiwania pracownikom.

Sprzedaż produktów przez agenta przekłada się na przychody mFinanse.

W umowach zawieranych z bankami przez osoby takie jak zainteresowane jest wskazane nazwisko agenta jako reprezentanta mFinanse, Jak klient przekazuje swoje dane to wyraża on zgodę na dysponowanie tymi danymi przez mFinanse a nie agenta, wnioskując spółka staje się administratorem danych. Działania odbywają się w oparciu o pełnomocnictwa z banków, które wskazują imiennie agenta, ale jako reprezentanta mFinanse. Jeżeli agent nie miałby umowy o pracę to nie mógłby przeprowadzić do końca sprzedaży produktu klientowi.

(zeznania świadka K. M. (1) na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):02:15 – 02:44:40 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

M. L. (1) pełni funkcję dyrektora oddziału w R., gdzie znajduje się jedna placówka wnioskodawcy i również ma zawarte dwie umowy – o pracę i o współpracę. Placówka w R. jest otwarta w godzinach 9-17 i ma stosowne oznaczenia. Agenci mogą pracować w placówce, ale nie ma takiego obowiązku. Jeżeli nie ma żadnego agenta wówczas w placówce jest M. L.. Zainteresowana B. W. należy do jej zespołu. M. L. zawarła z zainteresowaną dwie umowy – o pracę i o współpracę, gdyż takie miała wytyczne.

Miesięczny plan sprzedażowy jest przekazywany z centrali mFinanse. Plany dla agentów są przekazywane w systemie przez centralę mFinanse. Podział planu jest na 4 linie sprzedażowe, wartości planów są ustalane w cyklach miesięcznych. Plan hipoteczny na agenta to około 400 tys miesięcznie, na sprzedaż dla osób fizycznych ok. 50 tys miesięcznie, na produkty biznesowe to ok. 90 tys miesięcznie. Te kwoty to sumy kredytów.

M. L. monitoruje i koordynuje działania podległych jej agentów, weryfikuje dokumenty, monitoruje ile który agent zarabia dla firmy. Jeżeli nie osiąga on założonego pułapu to wspólnie szukają sposobów na jego zwiększenie. Jeżeli mimo to agent nie osiąga założonego planu umowa jest rozwiązywana. M. L. spotyka się z agentami, weryfikuje jakich

posiadają klientów, jakie mają produkty w toku, rozmawia z nimi o planach i możliwościach. (...) są potrzebne szkolenia to zgłasza takie zapotrzebowanie do mFinanse, która organizuje konkretne szkolenie.

(zeznania świadka M. L. (1) na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):01:52 – 01:05:25 – płyta CD – k. 96)

Zainteresowana B. W. trafiła do mFinanse przez ogłoszenie, gdzie już było wskazane, że będą zawierane dwie umowy. Jak się na to zdecydowała to nie miała jeszcze zarejestrowanej działalności gospodarczej, którą zarejestrowała dopiero od 1 września 2014 roku. Z klientami umawia się najczęściej poza biurem, dojeżdża do biura jeżeli jest taka konieczność np. gdy chce tam odbyć spotkanie z klientem. W systemie bankowym zainteresowana odczytywała oczekiwania mFinanse w zakresie zawieranych umów.

(zeznania zainteresowanej B. W. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):08:00 – 01:29:40 - płyta CD k. 96)

Wynagrodzenie E. K. , podobnie jak innych agentów, było uzależnione od wykonania planu sprzedażowego, określanego przez zarząd spółki. Pracę mogła wykonywać w placówce albo poza nią, w zależności od tego, gdzie się umawiała z klientami. Dla zainteresowanej korzystnym było przebywać w placówce, dlatego starała się tam być codziennie około 5 godzin. W spółce jest regulamin wewnętrzny o produktach i należy postępować zgodnie z tym regulaminem. Na dyżury w placówkach agencji umawiali się grupami. Każdy chciał mieć dyżur w placówce, bo to się opłacało. Jeżeli zainteresowana wskazała kiedy i w jakich godzinach będzie w placówce to musiała tam być. Klient nie mógł rozróżnić czy dane czynności wykonywane są w ramach umowy o pracę czy współpracy.

(zeznania zainteresowanej E. K. na rozprawie w dniu 21 września 2021 roku e-protokół (...):33:05 – 00:33:28 w związku z e-protokół (...):22:36 – 00:31:21 – płyta CD – k. 130)

Gdyby umowa o pracę nie została zawarta, świadczenie usług byłoby niemożliwe ze względu na brak dostępu do tajemnicy bankowej. Podpis umieszczany przez agenta na umowie zawieranej z klientem oznaczał, że agent działa jako pracownik spółki.

(zeznania świadka M. F. na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):49:59 – 02:55:44 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

Agenci jako reprezentanci mFinanse zawierali umowy z klientami. Sprzedaż produktów przez agenta przekładała się na przychody mFinanse.

(zeznania świadka K. M. (1) na rozprawie w dniu 9 marca 2021 roku e-protokół (...):21:08 – 02:28:29 – płyta CD – k. 247 w aktach o sygn. VIII U 1595/20)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, aktach organu rentowego oraz w aktach o sygn. VIII U 1899/20, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania zainteresowanych oraz powołanych w sprawie świadków.

Zwrócić uwagę także należy, że ostatecznie odwołująca spółka nie kwestionowała poprawności matematycznej obliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne zainteresowanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są niezasadne i podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 4 punkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.0.423 t.j. zwaną dalej „ustawą systemową”), za ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną podlegającą chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1 ustawy.

Płatnikiem składek jest pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład (art. 4 punkt 2a ustawy systemowej). Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz.1510) oraz Fundusz Pracy (art. 104 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1265) i składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 1256).

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (ust. 2 nie ma zastosowania w sprawie).

Zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (ust.1a ustawy systemowej).

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (ust.2 ustawy systemowej).

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Art. 4 pkt 9 ustawy systemowej jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania;

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2021.0.1119 t.j.), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego

stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Należy także wskazać, iż przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej został dodany przez art. 1 punkt 4 lit. b ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1256) i obowiązuje od 30 grudnia 1999 roku. Przepis ten wprowadził wyjątek od reguły przyjętej w art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Wolą ustawodawcy było objęcie ubezpieczeniem tej grupy osób, z którymi pracodawca zawierał umowy cywilnoprawne celem uniknięcia ponoszenia zwiększonych kosztów, np. w związku z pracą w godzinach nadliczbowych.

Przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie rodzi problemów interpretacyjnych, a stanowisko judykatury jest w tej mierze ugruntowane. Wykładnia funkcjonalna, wskazuje na to, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dotyczy, co do zasady takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym, że musiałby on wówczas przestrzegać przepisów o godzinach nadliczbowych, powierzeniu pracownikowi do wykonywania pracy innej niż umówiona (art. 42 § 4 k.p.) i innych ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy. Niezależnie od sytuacji czy pracownik pracodawcy wykonuje na jego rzecz pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego łączącego oba te podmioty, czy też w ramach stosunku łączącego pracownika i podmiot trzeci, to w obu tych przypadkach pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Nie chodzi bowiem o to, aby stosunek cywilnoprawny na podstawie, którego ubezpieczony wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy spełniał również przesłanki stosunku pracy.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 24 września 2015 roku (I UK 490/14), przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wykreował nie tylko szerokie pojęcie „pracownika”, ale także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy (który w tym układzie warunkującym powstanie obowiązku ubezpieczeń społecznych ma podstawowe znaczenie) oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją tego przepisu. Oznacza to, że konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, tzn. iż dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą. Sąd Najwyższy prezentuje pogląd, że żaden z przepisów ustawy systemowej nie upoważnia też do postawienia tezy o możliwości różnicowania pojęcia płatnika składek w odniesieniu do sytuacji faktycznych, o jakich mowa w jej art. 8 ust. 2a i przyjęcia, że w przypadku wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w tym unormowaniu umów cywilnoprawnych przez osobę, która umowę tę zawarła z własnym pracodawcą, należy osobę taką traktować za pracownika podmiotu, z którym łączy ją stosunek pracy, a w przypadku wykonywania pracy na podstawie wspomnianej umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę tę zawarła wprawdzie z innym podmiotem, lecz w jej ramach wykonuje pracę na rzecz macierzystego pracodawcy, należy osobę taką uważać za pracownika podmiotu będącego stroną stosunku cywilnoprawnego (zleceniodawcy). Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia „płatnik składek”, aczkolwiek w jej

art. 4 pkt 2 lit. a-z wymieniono enumeratywnie wszystkie podmioty mające ten status. Jednym z płatników jest w myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a) należy zatem stosować termin „pracodawca” w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 k.p. W myśl tego przepisu, pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku, II UZP 6/09; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, I UK 252/09; z dnia 22 lutego 2010 roku, I UK 259/09).

Sąd w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku (II UZP 6/09), zgodnie z którym pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło (ale też innej umowy cywilnoprawnej) zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2 lit. a ustawy systemowej). Zgodzić się należy, ze stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu powołanej uchwały, iż przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyją rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy” (art. 734 i następane k.c.). W kontekście ww. przepisu zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, to jest: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem i osobą trzecią, umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenia społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Pogląd ten został wyrażony przez Sąd Najwyższy również w wyroku z dnia 23 maja 2014 roku (II UK 445/13), w którego uzasadnieniu wskazano, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że na tle art. 8 ust. 2 ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 punkt 1 oraz art. 6 ust. 1 punkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się również, że w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chodzi o jeden, szeroko ujęty pracowniczy tytuł obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Z tą regulacją korespondują unormowania zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, w których nakazano uwzględnienie w postawie wymiaru składek osób w nim wymienionych również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w

ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2014 roku, II UK 449/13; z dnia 6 maja 2014 roku, II UK 442/13; z dnia 23 maja 2014 roku, II UK 445/13; z dnia 4 czerwca 2014 roku, II UK 447/13; z dnia 24 września 2015 roku, I UK 490/14; z dnia 5 września 2018 roku, I UK 367/17; z dnia 7 lutego 2019 roku, I UK 29/18).

Warto zwrócić także uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2018 r., wydane w sprawie I UZ 33/18 (Legalis nr 1846930). W postanowieniu tym stwierdzono, że osoba wykonująca pracę na rzecz swojego pracodawcy na podstawie umów cywilnych zawartych z pracodawcą albo z osobą trzecią, z którą także łączy pracodawcę umowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.), a płatnikiem składek z tytułu tego ubezpieczenia jest jej pracodawca.

W konsekwencji, przedmiotem postępowania w sprawie o opłacenie przez pracodawcę składki, w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług wykonywanej na rzecz tego pracodawcy, jest jedynie ustalenie właściwej kwoty od podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, LEX nr 1713022; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z 15 marca 2016 r., II UZ 57/15, LEX nr 2290408; z 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096).

Czynnikiem decydującym o tym, na rzecz, jakiego podmiotu praca była wykonywana jest finalny efekt tej pracy. Obowiązki płatnika powinny obciążać bowiem ten podmiot, na rzecz, którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy.

W sprawie niniejszej istota sporu sprowadza się do ustalenia czy w stanie faktycznym znajdzie zastosowanie przytoczony art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i czy przychód uzyskany przez zainteresowane z tytułu wykonywania umów o współpracy zawartych z własnym pracodawcą, w miesiącach i kwotach szczegółowo opisanych w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę z odwołującą (...) SA w Ł. oraz czy w związku z tym prawidłowo kwoty te doliczono do przychodu osiągniętego przez ubezpieczone we wskazanych miesiącach.

W toku postępowania wnioskodawca nie kwestionował bowiem sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek pod względem rachunkowym.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób jednoznaczny wynika, że pomiędzy B. W. i E. K., a (...) S.A. zostały zawarte umowy o współpracy. W ramach tych umów zainteresowane, jako przedsiębiorcy, realizowały na rzecz (...) S.A. następujące czynności m.in.: pozyskiwanie klientów zainteresowanych produktami Banku, przedstawianie im informacji o produktach Banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do mFinanse, w celu nawiązania przez mFinanse kontaktu z klientami i dokonania przez niego czynności koniecznych do zawarcia umowy czy wyjaśnianie klientom treści różnych ofert lub treści (...) Reklamowych.

Zainteresowane były jednocześnie zatrudnione na podstawie umów o pracę z (...) SA w Ł.. Do obowiązków ubezpieczonych wynikających z umowy o pracę zawartej z (...) SA należało między innymi: wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych, monitoring procesu kredytowego, kontrola dokumentacji kredytowej, zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów.

Nazwa stanowiska pracy zainteresowanych (doradca, konsultant) nie ma żadnego znaczenia, gdyż czynności jakie wykonywały w ramach umowy o pracę składają się na szeroko pojmowaną obsługę klientów banków. Zakres zadań wynikających z umowy o pracę oraz z umów współpracy praktycznie pokrywał się. Nie było możliwości rozdzielania czasu pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę (choćby wymiar czasu był niepełny) i na podstawie umów o

współpracę, gdyż praca łączyła się w jedną całość. Potwierdzają to również zeznania powołanych w sprawie świadków i zainteresowanych.

W ocenie Sądu nie ma żadnego znaczenia, że płatnika z zainteresowanymi łączyła umowa o współpracy, bowiem rzeczywistym beneficjentem świadczenia pracy przez ubezpieczone na ich podstawie był płatnik składek – (...) SA.

Za powyższym przemawia przede wszystkim sposób i zakres współpracy pomiędzy tymi podmiotami, pokrywający i uzupełniający się przedmiot ich działalności, wykonywanie przez pracowników zatrudnionych na podstawie umów współpracy tych samych lub zbliżonych czynności, jakie wykonywali w ramach powierzonych obowiązków u swojego pracodawcy na podstawie umów o pracę.

Warto wspomnieć, że uzyskanie dostępu do systemów bankowych możliwe było tylko po uprzednim zawarciu umowy o pracę, w ramach której dokonywana była procedura procesowania produktu bankowego. Istotnym jest także fakt samego procesu zawierania umowy z klientem. Agenci występowali w roli reprezentantów mFinanse, zaś z chwilą podpisywania umowy występowali w charakterze jej pracowników. Również sprzedaż produktów przez agenta przekładała się na przychody mFinanse.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku, z dnia 12 grudnia 2018 roku (III AUa 1133/17), iż „czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, a ściślej rzecz ujmując, należy w takiej sytuacji badać, który podmiot osiąga w ostatecznym rozrachunku korzyść z wykonania umowy. Nie jest wymagane, aby pracownik wykonywał w ramach umowy zlecenia takie same czy nawet podobne czynności, jak w ramach stosunku pracy. Mogą być to nawet czynności o zupełnie odmiennym charakterze. Istotne jest (...), że korzyści z tejże pracy uzyskuje pracodawca.”

Warto również zwrócić uwagę na zeznania świadka K. K. oraz samych zainteresowanych, którzy wskazywali, że praktyką było u płatnika, że każda osoba zatrudniona na stanowisku pracy analogicznym do stanowiska zainteresowanych była zobligowana do prowadzenia działalności gospodarczej, która potrzebna była dla realizacji umów współpracy. Zresztą zainteresowane właśnie z tego powodu dopiero podpisując umowy z wnioskodawcą zarejestrowały działalność gospodarczą. Poza tym każda z tych osób musiała zawrzeć również umowę o pracę.

W ocenie Sądu nie ma znaczenia, czy osoby zainteresowane godzą się na opisywaną praktykę ich pracodawców. Reżim ubezpieczeń społecznych nie dopuszcza dowolności i swobody zawierania takich umów. Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy jako podmiotu ubezpieczenia społecznego zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy. Zasady podlegania określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynikają z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, kreujących stosunek prawny ubezpieczenia społecznego z mocy samego prawa i według stanu prawnego z chwili powstania obowiązku ubezpieczenia.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy stał na stanowisku, że umowy zawarte przez B. W. i E. K. jako przedsiębiorcy ze spółką (...) S.A mają charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia, a zatem są umowami, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie niewątpliwie, w ocenie Sądu Okręgowego, potwierdził to stanowisko.

Dowody ze źródeł osobowych tworzyły spójny obraz charakteru pracy świadczonej przez zainteresowane. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wykonywane przez zainteresowane czynności są tożsame z czynnościami wykonywanymi przez tradycyjnie postrzeganego pracownika instytucji finansowej zajmującego się obsługą klienta. Ze zeznań świadka K. K. jasno wynikało, że umowy o pracę, jak i umowy współpracy są umowami dopełniającymi, zaś świadek M. L. (1) dookreśliła, że czynności z umowy współpracy i umowy o pracę mają charakter kompatybilny. Tym samym, w rzeczywistości nie było możliwym rozgraniczenie czynności wykonywanych przez zainteresowane w ramach umowy o pracę i umowy o współpracy. Nie dało się w żaden sposób określić, czy realizowane czynności dotyczyły

umowy o pracę, czy umowy o współpracy. Również klient, z którym zawierane były umowy nie był w stanie rozróżnić, które czynności przynależne są do umowy o pracę, a które do umowy współpracy.

Co więcej warto zwrócić uwagę, że z zeznań świadka A. G. i K. M. (1) wynikało, że zawarcie umowy współpracy, jak i umowy o pracę umożliwiało uzyskanie dostępu do tajemnicy bankowej, zaś przeprowadzenie procedury procesowania produktu bankowego wymagało zawarcia umowy o pracę.

Istotnym, w ocenie Sądu, dla rozpoznawanej sprawy była także kwestia samej procedury/przebiegu zawierania z klientem umowy. Agent jako reprezentant mFinanse zawierał umowę z klientem, zaś z chwilą gdy dochodziło do jej podpisania występował już w charakterze pracownika. Powyższe koresponduje z zeznaniami świadka M. F., która wskazała że sam podpis umieszczany przez agenta na umowie zawieranej z klientem oznaczał, że agent działa jako pracownik spółki.

Do tego zainteresowane nie mogły świadczyć usług na rzecz innych pośredników niż wnioskodawca, a koordynator krajowy do sprawy sprzedaży wnioskodawcy w stosunku do osób zatrudnionych zarówno na podstawie umów o pracę, jak i umów o współpracę ma wpływ na ich system wynagradzania, uczestniczy w jego konfigurowaniu, uaktywnia sprzedaż, szuka nowych możliwości sprzedażowych. Poza tym zarówno on, jak i koordynatorzy lokalni czy dyrektorzy oddziałów nadzorują efekty sprzedażowe agentów, śledzą ich raporty sprzedażowe, szukają możliwości u efektywnienia sprzedaży, wskazują osobom zatrudnionym tak jak zainteresowane jak u efektywnić wynik, jak pozyskać klientów, co trzeba zrobić żeby nawiązać współpracę, z kim nawiązywać współpracę, jak powinna wyglądać rozmowa handlowa, jak zorganizować swój czas pracy.

Nadto jeżeli osoby zatrudnione w taki sposób jak zainteresowane nie przynoszą wystarczających dochodów wówczas zwierzchnicy z nimi rozmawiają, żeby zdiagnozować problem, wskazują nowe ścieżki sprzedaży. Jeżeli agent nie osiąga tego pułapu koordynatorzy z agentem analizują klientów i sprawdzają wiedzę agenta w zakresie innych produktów. Jeżeli mimo to praca tych osób nie przynosi wystarczających zarobków to strony kończą współpracę, a gdy taka osoba nie chce zrezygnować to mFinanse rozwiązuje umowy.

Dyrektorzy Oddziałów także monitorują i koordynują działania podległych im agentów, weryfikują dokumenty, monitorują ile który agent zarabia dla firmy, a nawet organizują wspólne spotkanie agenta z klientami, żeby pokazać agentowi, co można zmienić, chodzą z agentem na miasto, razem poszukują pośredników, pokazują mu sposoby na pozyskanie klientów. Gdy jest konieczność odbycia szkoleń dbają o to, żeby wszyscy agenci je przeszli, czuwają nad tym, aby oddział osiągnął wynik finansowy oczekiwany przez mFinanse, czyli miesięczny plan założony dla placówki. Taki miesięczny plan jest przekazywany z centrali mFinanse. Z kolei plany dla agentów są przekazywane w systemie przez centralę mFinanse.

Warto również zauważyć, iż wnioskodawca dysponuje swoimi lokalizacjami, gdzie przyjmuje klientów – w Ł. są dwie takie lokalizacje otwarte w określonych godzinach. W tych lokalizacjach pracują osoby takie jak zainteresowane zatrudnione na podstawie dwóch umów (o pracę i o współpracę). Placówki są obrandowane i urządzone jak biuro. Agenci dogadują się z koordynatorem kiedy który z nich jest w placówce.

mFinanse nie wyraża również zgody, żeby agent wykorzystywał bazę danych i dane klienta do swojej aktywności niezależnej od wnioskodawcy.

Poza tym niewątpliwie sprzedaż produktów przez agenta przekłada się na przychody mFinanse.

Powyższe w ocenie Sądu niewątpliwie kwalifikuje zawierane umowy, jako umowy o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a skoro tak, to stosownie do wcześniejszych rozważań, pracodawca jest również płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne) ubezpieczonych z tytułu

zawartych umów mających charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 marca 2020 roku, w sprawie sygn., akt III AUa 841/19.

Należy podkreślić, że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. W warunkach wykreowania przez ustawę szerokiego pojęcia pracownika zaskarżone decyzje wskazują tylko, bez potrzeby ustalania tytułu ubezpieczeń, który podmiot jest płatnikiem składek i jaka jest prawidłowa podstawa wymiaru składek. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej, pracodawcę obciąża, zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Podkreślić należy, iż stosownie do treści art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2021.1285 t.j.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przy czym, w myśl przepisu art. 69 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązek ten powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Przepis art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy systemowej „przenosi”, zatem na grunt przepisów ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych konstrukcję uznania za pracownika unormowaną przepisem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Brak odrębnego uregulowania w tej ustawie (w szczególności w przepisach art. 85-86), kto jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby uznanej za pracownika (w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), należy odczytywać jedynie, jako potwierdzające regułę wyprowadzaną z art. 32 ustawy systemowej. Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez ubezpieczone w spornym okresie z tytułu umowy zawartej z odwołującym, jest konsekwencją objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, jako osób uznanych za pracownika (art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy w związku z art. 5 punkt 43 ustawy i art. 8 ust. 2a ustawy systemowej) a nie, jako zleceniobiorców (art. 66 ust. 1 punkt 1e ustawy systemowej).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 22 lutego 2006 roku (I UK 227/05), objęcie ubezpieczeniem to przynależność do określonej kategorii podmiotów w razie spełniania ustawowych przesłanek, podleganie natomiast wynika z objęcia ubezpieczeniem i oznacza przyznanie prawa powiązanego z nałożeniem obowiązku. Ponieważ zainteresowane z tytułu spornych umów przynależą do kategorii osób uznanych za pracownika, podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu jak pracownik.

Zgodnie z treścią art.81 ust.1 w/w ustawy, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (ust.5 w/w ustawy).

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 6 w/w ustawy).

Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonych wymaga, zatem uprzedniego wyliczenia kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Przypomnieć też należy, stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2007 roku (sygn. akt III UZP 4/06), zgodnie, z którym, co prawda ustawa systemowa rozróżniająca cztery ryzyka ubezpieczeniowe: emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe nie objęła ubezpieczenia zdrowotnego, to jednak należy przyjąć, że ubezpieczenie to jest też rodzajem ubezpieczenia społecznego, zaś jego odrębność wynika przede wszystkim z faktu odmiennego przedmiotu ochrony oraz odrębności organizacyjnej, ubezpieczenie zdrowotne, jest, bowiem realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Powyższe również przemawia za tym, aby sztucznie nie tworzyć „mnogości” płatników składek w sytuacji, gdy tytułem do ubezpieczeń jest jeden (ten sam) stosunek prawny. Pracownik, zleceniobiorca, świadczący usługi, w całości finansują składki na swoje ubezpieczenie zdrowotne. W ich interesie i ich obowiązkiem, jest umożliwienie płatnikowi wywiązywanie się z terminowego rozliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Co do samego sposobu wyliczenia podstawy wymiaru składek w zaskarżonych decyzjach Sąd zważył, że odwołująca się ostatecznie nie kwestionowała tego wyliczenia. Sam sposób obliczenia był zgodny z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne, zgodny z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie (art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.).

Wartość przedmiotu sporu w sprawie stanowi kwota wskazana przez pełnomocnika wnioskodawcy odnośnie decyzji dotyczącej E. K., zaś w przypadku decyzji dotyczącej B. W. kwota wskazana przez pełnomocnika ZUS na rozprawie tj. ok. 33.000 zł (k 93v).

Ugruntowany jest pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2015 roku, II UZ 8/15; z dnia 19 sierpnia 2015 roku, II UZ 14/15, z dnia 7 czerwca 2016 roku, II UZ 11/16; z dnia 11 sierpnia 2016 roku, II UZ 32/16). Jak wskazuje bowiem Sąd Najwyższy nawet w przypadku spełnienia przesłanek z art. 8 ust. 2a nie występuje samodzielne (odrębne) ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia u drugiego podmiotu, lecz jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego (odwołującej).

Odnośnie decyzji dotyczącej B. W. kwota wskazana przez pełnomocnika wnioskodawcy była nieprawidłowa, gdyż pełnomocnik nie podał kwoty należnych składek, których wysokość (ok. 33.000 zł) doprecyzował dopiero pełnomocnik organu rentowego na rozprawie.

Tym samym wysokość wynagrodzeń pełnomocnika organu rentowego Sąd ustalił, w oparciu o § 2 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 265), od wartości przedmiotu sporu w każdej z zaskarżonych decyzji, zaś w pozostałej części wnioszek pełnomocnika ZUS Sąd oddalił. Pełnomocnik organu rentowego, z uwagi na błędnie sprecyzowaną wartość przedmiotu sporu przez pełnomocnika wnioskodawcy co do decyzji dotyczącej B. W., zażądał znacznie wyższej kwoty kosztów zastępstwa pomimo, że sam wskazał, iż wartość przedmiotu sporu to jedynie kwota ok. 33.000 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy przez PI.